

Digerdöden

Filmfakta

Ämne: Historia

Ålder: Från 12 år (M, H)

Speltid: 13 minuter

Svenskt tal med svensk text

Produktion: Kunskapsmedia, 2018

Syfte/strävansmål

- Att lära sig om vad digerdöden var för något och hur den påverkade Europa under medeltiden.

Undervisningen ska behandla följande innehåll enligt läroplan

Historia (Syfte, alla åldrar)

"Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig en historisk referensram och en fördjupad förståelse för nutiden."

Genom undervisningen i ämnet historia ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att (alla åldrar)

- använda en historisk referensram som innefattar olika tolkningar av tidsperioder, händelser, gestalter, kulturmöten och utvecklingslinjer.

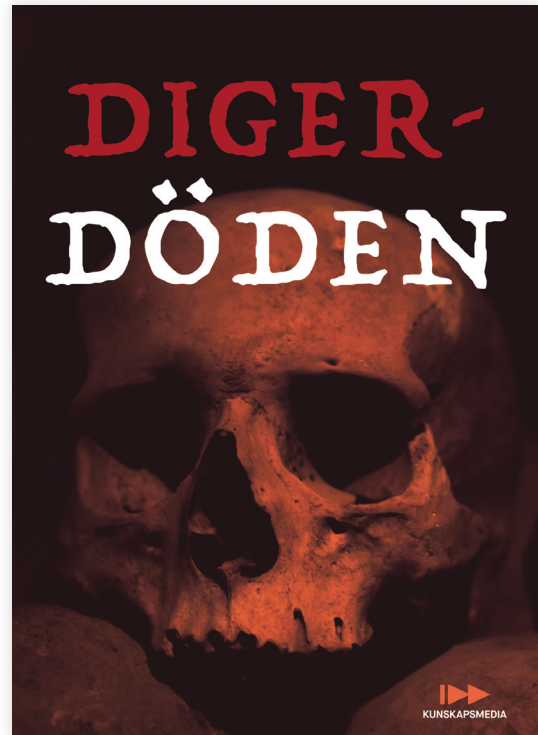
Historia (mellanstadiet)

- Nordens kulturmöten med övriga Europa och andra delar av världen genom ökad handel och migration, till exempel genom vikingatidens resor och medeltidens handelssystem.
- Tidsbegreppen vikingatiden, medeltiden, stormaktstiden och frihetstiden samt olika syn på deras betydelser.

Historia (Högstadiet)

- Jämförelser mellan några högkulturers framväxt och utveckling fram till 1700-talet, till exempel i Afrika, Amerika och Asien.
- Några historiska begrepp, till exempel antiken, mellankrigstiden, efterkrigstiden och kalla kriget samt olika syn på deras betydelser.

Produktion: Kunskapsmedia, Sverige
© Kunskapsmedia Group Stockholm AB, MMXVIII
Filmnr: 1759KM

Filmens innehåll

I den här filmen ska vi få lära oss om den värsta pestepidemin i Europas historia, digerdöden.

Vi undersöker var sjukdomen kom ifrån, hur den spred sig och vad det var som orsakade den. Vi lär oss också vilka konsekvenser pesten medförde för det medeltida samhället och hur det kommer sig att det blev den största epidemin i Europas historia.

Kapitel i filmen

- Inledning (00:00-01:05)
- Pesten (01:06-04:16)
- Digerdöden sprider sig (04:17-06:51)
- Guds straff (06:52-08:31)
- Digerdödens konsekvenser (08:32-11:40)
- Sammanfattning (11:41-SLUT)

Digerdöden

Innan filmen

Vad vet vi?

Diskutera tillsammans i klassen:

- Under vilken tidsperiod var medeltiden?
- Hur såg det medeltida samhället ut?
- Vad vet du om digerdöden sedan tidigare?
- Vad innebär *pestepidemi*?

Diskussionsfrågor till filmen

Innan ni startar en diskussion kring filmen i gruppen är det viktigt att läraren/ledaren funderar igenom hur man ska hantera diskussionen och svaren. Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar. Diskussionsfrågorna är indelade enligt filmens kapitel.

Pesten (01:06-04:16)

- Vad är pest?
- Vad orsakas pest av?
- Hur spred bakterierna sig?
- Vilka olika typer av pest drabbade befolkningen under det vi kallar för *digerdöden*?
- Vilka symptom gav pesten?
- Hur och varför fick epidemin namnet digerdöden?
- När bröt digerdöden ut och hur länge varade den?
- Ungefär hur många människor i Europa dog av digerdöden?

Digerdöden sprider sig (04:17-06:51)

- Hur kunde digerdöden sprida sig så snabbt och brett?
- Varför flydde människorna ut på landsbygden?

Guds straff (06:52-08:31)

- Varför anklagades judarna för att ha spridit pesten?
- Varför sågs digerdöden som Guds straff?
- Vad gjorde vissa religiösa människor för att förhindra att bli smittade?

Digerdödens konsekvenser (08:32-11:40)

- Vad innebär det att vi hade ett *feodalt samhälle* under medeltiden? Hur var samhället uppdelat? Förklara.
- Vilka konsekvenser fick digerdöden på en samhälls nivå?
- Hur tror du att människorna under denna tid upplevde digerdöden? Hur skulle du själv reagera om en liknande smitta drabbade mänskligheten idag? Diskutera tillsammans.

Sammanfattning (11:41-SLUT)

- Hur skulle du sammanfattningsvis summera vad du lärt dig om digerdöden, efter att ha sett filmen?

Efter filmen

Digerdöden i modern tid

Låt klassen fundera på hur det skulle se ut om digerdöden drabbade oss idag. Hur skulle smittan spridas geografiskt, jämfört med på medeltiden? Hur skulle de sjuka behandlas? Hur skulle folk försöka skydda sig från att smittas? Diskutera tillsammans.

Fördjupning

Dela in klassen i grupper. Låt varje grupp välja någonting kring digerdöden att fördjupa sig i.

Till exempel:

- Sjukdomens egenskaper och sjukdomsförloppet
- Pestens spridning över världen
- Vittnesmål från folk som levde under digerdöden
- Hur folk försökte skydda sig från smittan
- Tiden efter digerdöden
- Religionens roll under digerdöden

Grupperna redovisar sedan sina arbeten för resten av klassen, i form av en presentation, tidningsartikel, eller hemsida.

Andra smittor

Dela in klassen i grupper om fyra eller fem elever. Låt grupperna undersöka fler epidemier som har härjat. Eleverna gör sedan ett fördjupningsarbete om en epidemi eller sjukdomsutbrott, till exempel:

- Smittkoppor
- Spanska sjukan
- Tyfus
- Gula febern
- Polio
- Mässling
- Svininfluensa
- HIV

Hur sprids/spreds sjukdomen, hur ser sjukdomsförloppet ut, finns det något botemedel? Är sjukdomen fortfarande ett hot? Hur skyddade/skyddar sig folk från epidemin? Jämför epidemin med digerdöden; finns det några likheter?

Grupperna redovisar sedan sina arbeten för resten av klassen i form av en presentation.

© Rättigheterna till studiematerialet ägs av Kunskapsmedia.

Du har rätt att använda dig av studiematerialet i samband med visning av programmet.